

ИМПЕРИЈА И РЕВОЛУЦИЈА: КАКО ЋЕ СЕ УЛАЗАК АМЕРИЧКИХ МЕГА КОМПАНИЈА У ПРОИЗВОДЊУ БИОДИЗЕЛА ОДРАЗИТИ НА ЕЛЕМЕНТАРНО ПРЕХРАЊИВАЊЕ СТАНОВНИШТВА ЛАТИНСКЕ АМЕРИКЕ

Гориво које једе сиротињу

Само дан након што су медији у САД објавили да је Фидел Кастро преминуо, и само сат и по након што се он појавио на кубанској националној ТВ да би то прећутно демантовао, „НАЦИЈА” је ексклузивно из Хаване добила његов најновији ауторски текст, дуг само шест и по шлајфни. Какви год да су ваша идеолошка уверења и поглед на свет, покушајте да овај текст прочитате без предрасуда и размислите о њему

Пише: Фидел Кастро Руш

Немам ништа против Бразила, иако неким Бразилцима, изложеним сталним притисцима свих врста, чиме се да изазвати забуна чак и код људи традиционално пријатељски расположених према Куби, можемо звучати оштро. Као да не презамо да угрозимо девизне нето приходе те земље. Ипак, ако бих ћутао, то би значило да сам се определио или за трагедију светских размера или за оно што само тобоже иде у корист народа те велике нације.

Не кривим Лулу нити народ Бразила за природне законе који су утицали на историју људске врсте. Протекло је само седам хиљада година откако је човек почео да оставља видљив траг у ономе што данас представља цивилизацију, веома богату у култури и техничком знању.

Нисмо сви напредовали истовремено и равномерно. Може се рећи да су, због величине наше планете, неке цивилизације остајале непознате. Никада, током протеклих хиљада година, људско биће није живело у градовима са 20 милиона становника, попут Сао Паола или Мексико Ситија, или урбаним заједницама попут Париза, Мадрида, Берлина и других, кроз које тутње возови на шинама и ваздушним јастуцима, брзином већом од 400 километара на сат.

У време Кристофора Колумба, пре једва 500 година, неки од тих градова нису ни постојали, или број становника у њима није био већи од неколико десетина хиљада људи. За осветљење домова није трошен ни киловат струје. У свету тада вероватно није живело више од 500 милиона људи.

Познато нам је да је 1830. године број људи у свету досегао милијарду. Око 130 година касније, тај број је био три пута већи, а 46 година након тога укупан број становника на земљи достигао је 6,5 милијарди. Огромна већина тих људи била је сиромашна, морала је храну да дели с домаћим животињама, а сада и са фабрикама био-горива.

Човечанство није уживало све предности које нуде компјутери и други начини комуницирања што су нама данас на располагању, иако је прва атомска бомба већ била бачена на две велике људске заједнице, у свирепом терористичком акту против беспомоћног становништва, из чисто политичких разлога.

Данас у свету има десетине хиљада нуклеарних бомби које су педесет пута јаче, на ракетама неколико пута бржим од звука, и савршено прецизне. Наша високо развијена природна врста могла би њима саму себе да уништи. Крајем Другог светског рата, у којем смо се борили против фашизма, појавила се нова сила која је узела свет под своје и наметнула апсолутистички и суров поредак, у коме данас живимо.

ЕТАНОЛСКА ЛОГИКА ИМПЕРИЈЕ

Пре своје посете Бразилу, вођа империје Буш одлучио је да би кукуруз и друге намирнице биле одличне сировине за производњу био-горива. Са своје стране, Лула је изјавио да је Бразил у стању да произведе онолико био-горива од шећерне трске колико је потребно; он је у томе видео могућност за будућност Трећег света и једини проблем који је требало решити је побољшање услова живота радника у производњи шећерне трске. Он је веома добро знао – а то је и изјавио – да САД треба за узврат да укину царине и субвенције које утичу на извоз етанола у ту земљу.

Буш је одговорио да су царине и субвенције одгајивачима неприкосновене у земљи као што је САД, које су највећи произвођач етанола из кукуруза у свету.

Велике америчке транснационалне компаније, које производе ту врсту био-горива и у то убрзаном темпом улажу десетине милијарди долара, захтевали су од вође империје дистрибуцију на америчком тржишту од најмање 35 милијарди (35.000.000.000) галона овог горива годишње. Комбинацијом заштитних царина и стварних субвенција тај износ био би повећан на скоро сто милијарди долара годишње.

Незасита у својим захтевима, империја је свету објавила паролу о производњи био-горива, како би САД, највећег светског потрошача енергије, ослободила сваке спољне зависности од угљоводоника.

Историја показује да је шећер, као посебан усев, био у блиској вези са поробљавањем Африканаца, који су силом одвођени из својих заједница и довођени на Кубу, Хаити и друга Карипска острва. Иста ствар се десила у Бразилу кад је реч о гајењу шећерне трске.

Данас се у тој земљи скоро 80 одсто трске сече руком.

Извори и проучавања бразилских истраживача потврђују да радник који сече шећерну трску, плаћен по учинку, мора да посече најмање 12 тона трске да би задовољио своје основне потребе. Тај радник мора да учини 36.630 савијајућих покрета ногама, да 800 пута пређе одређену раздаљину носећи 15 килограма трске у рукама и препешачи 8.800 метара обављајући разне друге послове. Он дневно изгуби око осам литара воде. Таква продуктивност по особи може се остварити само паљењем трске.

Трска која је сечена руком или машинама обично се пали како би се људи заштитили од опасних уједа, а нарочито како би се повећала продуктивност. Иако радни дан уобичајено траје од 8 изјутра до 5 после подне, ова врста рада по учинку на сечењу трске обично значи радни дан и од 12 сати. Око поднева температура понекад прелази 45-и подеок.

И ја сам, као морални чин, попут многих других мојих другова на водећим положајима у земљи, више пута секао трску. Сећам се августа 1969. године. Одабрао сам место близу главног града. Свакога дана, рано ујутру, одлазио сам тамо. Трска није била паљена него сирова, једна ранија врста, веома цењена у пољопривредној и индустријској производњи. Секао бих по 4 сата без престанка. Неко други би оштрио мачету. Увек сам остваривао минимум од 3,4 тоне дневно. Потом бих отишао под туш, ручао у миру и посетио неко оближње место. Зарадио сам неколико купона током жетве 1970. године. Тада ми је било 44 године. Остатак времена, до одласка на спавање, посвећивао сам својим револуционарним обавезама. Престао сам да лично сечем трску када сам повредио лево стопало; оштра мачета пробила је моју заштитну чизму. Циљ државе био је 10 милиона тона шећера и око 4 милиона тона меласе, као узгредног производа. Тај циљ никада нисмо остварили, иако смо му били веома близу.

РАСКАЛАШНОСТ ЈЕДНИХ И ОЧАЈ ДРУГИХ

Совјетски Савез се није распао; то се чинило немогућим. Посебни период, у коме смо се борили да опстанемо и у коме се јавила економска неједнакост, с корупцијом која уз њу иде, још није био почео. Империјализам је сматрао да је дошао тренутак да дотуче Револуцију. Треба рећи и то да смо у годинама изобиља расипали средства и да је наш идеализам достигао велике висине, заједно са сновима који су покретали наше херојске подухвате.

САД остваривале су велике пољопривредне приносе наизменичном заменом грамина (кукуруза, пшенице, овса, проса и других сличних житарица) махунастим биљкама (соја, луцерка, пасуљ, итд.). То је обрадивом тлу обезбеђивало азот и органске материје. Приноси кукуруза у САД, према подацима организације ФАО (Food and Agriculture Organization of the United Nations – Организација за храну и пољопривреду Уједињених нација), износили су 2005. године 9,3 тоне по хектару.

У Бразилу, на истој површини, добија се само 3 тоне те житарице.

Укупна производња забележена у тој сестринској земљи те године била је 34.600.000 тона и коришћена је локално као храна. Та земља није у могућности да извози кукуруз на светско тржиште.

Цене те житарице, која у многим земљама тог региона чини основу исхране, скоро да су се удвостручиле. Шта ће се догодити када се стотине милиона тона кукуруза преусмере у производњу био-горива? Да не помињем количине пшенице, проса, овса, јечма, кинеске шећерне трске и осталих житарица које ће индустријализоване земље користити као извор горива за своје моторе.

Додајмо овоме да је у Бразилу веома тешко наизменично мењати кукуруз и махуне. Од бразилских области које традиционално производе кукуруз, осам њих остварују 90 одсто производње: Парана, Минаш Жераиш, Сао Паоло, Гојаш, Мато Гросо, Рио Гранде ду Сул, Санта Катарина и Мато Гросо ду Сул. С друге стране, 60 одсто производње шећерне трске, биљке која се не може смењивати с другим усевима, обавља се у четири места: Сао Паоло, Парана, Пернамбуко и Алагоаш.

Мотори трактора, жетелица и других тешких машина неопходних за механизацију жетве захтеваће огромне количине угљоводоника. Већа механизација неће позитивно утицати на спречавање глобалног загревања, што су доказали стручњаци који у последњих 150 година мере годишње температуре.

Бразил заиста производи одличну храну која је веома богата сојиним протеином (само соје Бразил произведе 50.115.000 тона). Сам користи скоро 23 милиона тона, а извози 27.300.000 тона. Да ли то можда значи да ће велики део те соје бити претворен у био-гориво?

ХИТНА ЕНЕРГЕТСКА РЕВОЛУЦИЈА

Како сада ствари стоје, узгајивачи стоке почињу да се жале како се пашњаци претварају у поља шећерне трске. Бивши министар пољопривреде Бразила Роберто Родригеш, велики заговорник ставова актуелне владе, а данас копредседник Америчке комисије за етанол, основане 2006. године, на основу споразума с државом Флорида и Интер-америчком банком за развој (ИДБ) о ширењу коришћења био-горива на америчком континенту, потврдио је да програм за механизацију жетве шећерне трске не ствара нова радна места, већ ће, напротив, довести до вишка неквалификоване радне снаге.

Знамо да су у различитим земљама најсиромашнији радници они који прихватају да секу шећерну трску зато што немају другог решења. Понекад су принуђени да проводе више месеци одвојени од својих породица. То се дешавало на Куби пре победе Револуције, када се шећерна трска секла и преносила рукама, а механизовано обрађивање и превозење скоро да није постојало. Падом тог суровог система, наметнутог нашем друштву, они који су секли трску масовно су учени да пишу и читају. У року од неколико година престали су да лутају земљом и постало је могуће да буду замењени стотинама хиљада добровољних радника.

Споменуо бих и последњи извештај УН о промени климе, који потврђује шта би се у Јужној Америци десило с водом од глечера и из воденог басена Амазона ако температура у атмосфери настави да расте.

Ништа не може спречити америчке и европске капиталисте да финансирају производњу био-горива. Они чак могу слати новац као поклон Бразилу и Јужној Америци. САД, Европа и друге индустријализоване земље уштеделе би више од 140 милијарди долара годишње, а да не морају да се брину за последице које се тичу климе и глади, које би првенствено погодиле земље Трећег света. Увек би им остало довољно новца за био-гориво и за набавку оно мало хране што је на светском тржишту доступно, без обзира на цену.

Неопходна је хитна енергетска револуција која би се састојала само у замењивању прегрејаних сијалица, али и у масовној рециклажи свих домаћих трговинских, индустријских, саобраћајних и у домаћинствима коришћених електричних уређаја, који захтевају два до три пута више енергије од ранијих технологија.

Тешко ми је када помислим да се годишње потроши 10 милијарди тона фосилног горива. То значи да ми за годину дана протраћимо оно за шта је природи требало милион година да створи. Националне индустрије суочавају се са огромним изазовима, укључујући смањење незапослености. Тако бисмо могли добити на времену.

Други ризик, другачије природе, коме је свет изложен јесте економска рецесија у САД. У последњих неколико дана, долар је рекордно изгубио вредност. С друге стране, највећи део девизних резерви свих земаља састоји се управо од долара и америчких обвезница.

Сутра је 1. мај, прикладан дан да се на оваква размишљања укаже радницима и свим сиромашним људима света. Истовремено, требало би да протестујемо против нечега овако невероватног и понижавајућег што се управо догађа: ослобађање овог терористичког чудовишта, управо када прослављамо 46. годишњицу револуционарне победе у Заливу свиња.

Убицу у затвор!

Слобода за пет кубанских хероја! <

(Хавана, 30. април 2007, 18:34.

Превод и опрема: НАЦИЈА ПРЕС)